गुजराती

समश्लोकी महिम्न स्तोत्र.

पुष्पदन्ताचार्यना मूळ संस्कृत सहित

रचनार

रामचन्द्र शिवाजी जुन्नरकर.

मरहुम दिवान संस्थान ध्रांगध्रा.

महेशान्नापरो देवो, महिम्नो नापरा स्तुतिः;
अघोरान्नापरो मंत्रो, नास्ति तत्वं गुरोःपरम्। पुष्पदन्तः

आ स्तोत्रने

तेमना पुत्र केशवराव रामचन्द्र जुन्नरकर तथा
बळवंतराव रामचन्द्र जुन्नरकरे फुटनोट आपी

अमदावाद.

आर्योदय यंत्रालयमां छपावी प्रसिद्ध कर्यूं.

शाके १८११. संवत् १९४५.

किंमत सवा आनो.

अथ श्री महिम्न स्तोत्र.

प्रारंभ.

श्री गणेशाय नमः । श्री सरस्वत्यै नमः

पुष्पदन्त उवाच

शिखरिणी वृत्तम्

महिम्नः पारं ते परमविदुषो यद्यसदृशी,
स्तुतिर्ब्रह्मादीनामपि तदवसन्नास्त्वयि गिरः।
अथावाच्यः सर्वः स्वमतिपरिणामावधि गृणन्
ममाप्येष स्तोत्रे हर! निरपवादः परिकरः १

अतीतः पंथानं तव च महिमा वांग्मनसयो—
रतद्व्यावृत्त्यायं चकित मभि धत्ते श्रुति रपि।
स कस्य स्तोतव्यः? कति विध गुणः कस्य विषयः?
पदे त्ववर्चाचीने पतति न मनः कस्य न वचः? २

૧ નહીં સમજવાથી ૨ વાણીની ચતુરાઈ ૩ પહોચ પ્રમાણે

अथ श्री महिम्न स्तोत्र·

प्रारंभ·

श्री गणेशाय नमः । श्री सरस्वत्यै नमः

पुष्पदन्त उवाच

शिखरिणी वृत्त

महीमानो पार प्रभु! [1]न समज्ये जो स्तुति वृथा,
वृथा ब्रह्मादीनी पण तम विषे [2]वाक्प्रविणता।
[3]यथा शक्ती माटे स्तुति करवि, ए दोषित नहीं,
मुज [4]स्तोत्रारंभ [5]त्रिपुरहर ! निर्दोषज सही. १

न आवे जाण्यामां तुज सु महिमा वाणिमनथी,
[6]शृती तो आश्चर्ये बनि [7]जडनिषेधे [8]भयवती।
शके तेने वर्णी कवण ? गुणि कोनो विषय रे?
नवा रूपे कोनूं मन वचन दोडे नहिं खरे? २

---

४ स्तोत्रनी शुरुआत ५ त्रिपुरासुरने मारनार ६ वेद ७ जडत्वना निषेधथी. ८ भयवाळी.

मधुस्फीता वाचः परमममृतं निर्मितवत—

स्तव ब्रह्मन्किंवागपि सुरगुरोर्विस्मयपदं ।

मम त्वेतां वाणीं गुण--कथन-पुण्येन भवतः

पुनामीत्यर्थेऽस्मिन्पुरमथन! बुद्धिर्व्यवसिता ३

तवैश्वर्यं यत्तज्जगदुदयरक्षाप्रलयकृत् !

त्रयीवस्तुव्यस्तं तिसृषु गुणभिन्नासु तनुषु ।

अभव्यानामस्मिन्वरद! रमणीयामरणीम्

विहन्तुं व्याक्रोशीं विदधत इहैके जडधियः ४

किमीहः? किं कायः सखलु? किमुपायः? स्त्रिभुवनम्

किमाधारो धाता? सृजति किमुपादान? इति च

अतर्क्यैश्वर्ये त्वय्यनवसरदुःस्थोऽहतधियः

---

૧ મધ ૨ વેદ ૩ નિર્માણ કરનાર ૪ આશ્ચર્યવાળી ૫ ગુણનું ગાન કરવાના પુણ્યથી ૬ પવિત્ર ૭ ત્રિપુરાસુરનાં શત્રુ ૮ જગતની ઉત્પત્તી સ્થિતિ અને લય કરનાર ૯ તમારા સારા ઐશ્વર્યને ૧૦ વેદ

[1]मधू जेवी मीठी अमृत सम [2]वाणी [3]निरमिता—
तमे, तेने वर्णी विधिनि न शुं थै वाणि [4]चकिता?।
कर्यो निश्चे में तो [5]गुण-कथन-पुण्ये तम तणा,
करूं मारी वाणी [6]पुनित [7]त्रिपुरारी! हुं हमणा. ३

[8]जगत्सृष्टीरक्षालयकर! [9]तवैश्वर्य शुभने—
[10]त्रयी [11]वस्तू माने [12]त्रितनु महिं जे भिन्न [13]त्रिगुणे।
चळे जेवी रीते [14]अदृढ मन पापी जन तणां,
करे निंदा तेवी इशपणु हणावा जड घणा. ४

[15]सृजंतां त्रैलोक्य प्रभुनि कइ चेष्टा? शरिर शूं?
शुं आधारोपायो? [16]प्रमथपतिने कारणज शूं?
[17]अतर्क्यैश्वर्ये हे [18]पशुपति! तमारा नव नवा—

---

૧૧ ખાસ મિલ્કત ૧૨ ત્રણ મુર્ત્તિ બ્રહ્મા વિષ્ણુ અને મહેશ. ૧૩ સત્વ રજ અને તમ. ૧૪ ચંચળ. ૧૫ સરજતાં બનાવતાં ૧૬ ગણોનાં સ્વામી શંકર ૧૭ જેના વિષે તર્ક ન થઈ શકે એવા ઐશ્વર્યમાં ૧૮ શંકર

कुतर्कोऽयं कांश्चिन्मुखरयति मोहाय जगतः ५

अजन्मानो लोकाः किमवयववंतोऽपि जगता-

मधिष्ठातारं किं भवविधिरनादृत्य भवति ?

अनीशो वा कुर्याद्भुवनजनने कः परिकरो ?

यतो मंदास्त्वां प्रत्यमरवर ! संशेरत इमे ६

त्रयी सांख्यं योगः पशुपतिमतं वैष्णवमिति

प्रभिन्ने प्रस्थाने परमिदमदः पथ्यमिति च

रुचीनां वैचित्र्यादृजुकुटिलनानापथजुषां

नृणामेको गम्यस्त्वमसि पयसामर्णव इव. ७

महाक्षः खट्वांगं परशुरजिनं भस्म फणिनः

कपालं चेतीयत्तव वरद! तंत्रोपकरणम् ।

सुरास्तां तामृद्धिं दधति तु भवद्भ्रूप्रणिहिताम्

नहि स्वात्मारामं विषयमृगतृष्णा भ्रमयति ८

---

१ હણાયેલી બુદ્ધિવાળાને २ જન્મરહિત. ३ શરીરના ભાગ ४ સારા. ५ ખીલે ६ ત્રણ વેદ, યોગ' સાંખ્ય, શૈવ મત, વૈષ્ણવ મત એ પંથોમાં ७ પંથ મારગ. ८ સમુદ્ર. ९ નદી. १० ભસ્મ. ११ પોઠિયો.

कुतर्को ले एवा जड [1]हतमतीने भुलववा. ५
[2]"अजन्मा शुं ए छे [3]अवयव [4]सुखवाळा जन छते
"न लइ कर्त्ताने थयुं सकळ आ विश्व शि रिते?
"कदी जो ते वीना[5] इतर करता होय जगनो,
"शि सामग्री तेने?" बहुज शक ले मूरख जनो. ६
[6]त्रयी, योगे, सांख्ये, पशुपतिमते, वैष्णवमते
"फलाणो छे रूडो, हितकरण आ छे, सरस ते."
रुचीना ए भेदे सरळ वळि वांकं[7] पथ जता—
जनो पामे तूंने शिव! [8]जलधिने जेम [9]सरिता. ७
[10]विभूती ने [11]नंदी [12]फणि फरशि खट्वांग [13]चरमा
[14]करोटी ए रूडां तुज [15]वरद! [16]तंत्रोपकरणो.
अमीनी दृष्टीए [17]अमर सहुने संपति जडे,
तमो [18]आत्मारामे [19]विषय-मृग-तृष्णा नज नडे. ८

---

१२ सर्प. १३ હાથીનું ચામડું. १४ માથાની ખોપરી. १५ વરને આ-
પનાર. १६ ધંધાનાં સાધનો. १७ દેવ. १८ આત્મામાં આરામ
પામેલા. १९ વિષયરૂપી ઝાંઝવાનું પાણી.

ध्रुवं कश्चित्सर्वं सकलमपरस्त्वध्रुवमिदं

परो ध्रौव्याध्रौव्ये जगति गदति व्यस्तविषये ।

समस्तेऽप्येतस्मिन्पुरमथन! तैर्विस्मित इव

स्तुवञ्जिह्रेमि त्वां न खलु ननु धृष्टा मुखरता. ९

तवैश्वर्यं यत्नाद्यदुपरि विरिंचो हरिरधः

परिच्छेत्तुं यातावनलमनलस्कंधवपुषः ।

ततो भक्तिश्रद्धाभरगुरुगृणद्भ्यां गिरिश! यत्

स्वयं तस्थे ताभ्यां तव किमनुवृत्तिर्न फलति १०

अयत्नादापाद्य त्रिभुवनमवैरव्यतिकरम्

दशास्यो यद्बाहूनभृत रणकंडूपरवशान् ।

शिरःपद्मश्रेणीरचितचरणांभोरुहबलेः

स्थिरायास्त्वद्भक्तेस्त्रिपुरहर! विस्फूर्जितमिदम् ११

---

१ सांख्य पातंजळ वाळो. २ जगतने. ३ सोगन बोध मत-नो. ४ तार्किक. ५ खरेखर ६ बोलको. ७ अग्नीमय मूर्त्तिवाळा.

वदे [1]कोई नित्य [2]त्रिजगत, अनित्य पृथिविमां-

[3]बिजो, नित्याऽनित्य प्रगट [4]जन के' भिन्नमतमां

स्तुती कर्त्तां लाजूं, बहुमतथि आश्चर्य मुजने.

तथापी ना लज्जा कदि [5]खचित [6]वाचाळ नरने. ९

शिवा! [7]अग्नीमूर्त्ते! तुज सु इशतानेज भरवा

गया विष्णू नीचे विधि उपर, सूज्यू नहिं [8]भवा!

पछी भक्ती श्रद्धा--सहित भजतां ते थइ छती,

किधेली सेवा शूं तम तणि नथी तत्त्व फळती? १०

करो जेने [9]युद्धा--तुर असुर ते रावण अरे. !—

[10]अनायासे पाम्यो त्रिभुवन सु [11]निष्कंटक खरे!!

चढाव्याथी [12]श्रेणी शिर कमळनी आप चरणे.

मळ्यूं सर्वे तेने त्रिपुरहर! [13]भक्ती दृढ पणे. ११

---

८ शिव, ९ युद्ध करवाने आतुर. १० वगर महेनते ११ वगर दुश-मने १२ हार, माळा. १३ भक्तीनां दृढपणाथी.

अमुष्य त्वत्सेवासमधिगतसारं भुजवनम्
बलात्कैलासेऽपि त्वदधिवसतौ विक्रमयतः।
अलभ्यापातालेऽप्यलसचलितांगुष्ठशिरसि
प्रतिष्ठात्वय्यासीद्ध्रुवमुपचितो मुह्यति खलः १२

यदृद्धिं सुत्राम्णो वरद! परमोच्चैरपि सती—
मधश्चक्रे बाणः परिजनविधेयत्रिभुवनः।
न तच्चित्रं तस्मिन्वरिवसितरि त्वच्चरणयो—
र्न कस्याप्युन्नत्यै भवति शिरसस्त्वय्यवनतिः १३

अकांडब्रह्मांडक्षयचकितदेवासुरकृपा
विधेयस्याऽऽसीद्यस्त्रिनयन! विषं संहृतवतः।
सकल्माषः कंठे तव न कुरुते न श्रियमहो—
विकारोऽपिश्लाघ्यो भुवनभयभंगव्यसनिनः १४

असिद्धार्था नैव क्वचिदपि सदेवासुरनरे
निवर्तंते नित्यं जगति जयिनो यस्य विशिखाः।

---

१ ઘણા હાથ રૂપી વન. २ રાવણ ३ અંગુઠો. ४ ઈંદ્રની ५ બાણાસુર. ६ નમ્યાથી ७ મોટાઇ ८ ઓચીંતો ९ બ્રહ્માંડનો ક્ષય

मळ्यूं आ सेवाथी तम तणि, [1]भुजानूं वन भलूं,
उपाडे ते जोरे [2]दशवदन कैलास सघळूं।
शक्यो ना पाताळे टकि, तुज सु [3] अंगुष्ठ अडतां,
न लज्जा नीचोने खचित उपकारो भुलिजतां. १२
समृद्धीयो उंची [4]सुरपतिनि जे तुच्छ गणतो.
त्रिलोकी तो जेने वश, वरद! ते [5]बाणज छतो.
न तमां आश्चर्य प्रभु पद पुज्यानोज महिमा,
तमोने [6]वन्द्याथी कवण नहिं पामे सु [7]गरिमा? १३
[8]अकाळे [9]ब्रह्मांडक्षयभय थतां दैत्य [10]सुरने,
कृपा कर्वा काजे विष पिधुं तमे तर्त लइने.
सु कंठे दीपे ए [11]गरळ कदि काळी निरमळा,
[12]जगद्विघ्नध्वंसी हर! तुज विकारो पण भला. १४
जनो देवो दैत्यो सहित जग जीते [13]स्मर खरे!
नहीं जाये जेना [14]शर अफळ कोई अवसरे,।

થવાનો ભય, ૧૦ દેવ. ૧૧ ઝેર ૧૨ જગતના વિઘ્નનો નાશ કરવાવાળા. ૧૩ કામદેવ. ૧૪ બાણ.

सपश्यन्नीश! त्वामितरसुरसाधारणमभूत्

स्मरः स्मर्तव्यात्मा नहि वशिपु पथ्यः परिभवः १५

महीपादाघाताद्व्रजति सहसा संशयपदम् ।

पदं विष्णोर्भ्राम्यद्भुजपरिघरुग्णग्रहगणम् ।

मुहुर्द्यौर्दौस्थ्यं यात्यनिभृतजटाताडिततटा

जगद्रक्षायै त्वं नटसि ननु वामैव विभुता. १६

वियद्व्यापी तारागणगुणितफेनोद्गमरुचिः

प्रवाहो वारां यः पृषतलघुदृष्टः शिरसि ते ।

जगद्द्वीपाकारं जलधिवलयं तेन कृतमि--

त्यनेनैवोन्नेयं धृतमहिम दिव्यं तव वपुः १७

रथः क्षोणी यंता शतधृतिरगेंद्रो धनुरथो

रथांगे चंद्रार्कौ रथचरणपाणिः शर इति ।

---

१ शरीर बळी गयूं अने मात्र नामनी हयाती रही. २ जेणे इंद्रियो जीती छे ते. ३ हे शंकर! तमे जगतनी रक्षा माटे नाचो

बिजा देवो पेठे निरखि तमने [१]नामज रह्यूं,
[२]जितेंद्री छेड्याथी प्रभु ! भलुं नथी कोइनुं थयूं १५

[३]बिये भूमी नाचो हर ! जगत-रक्षार्थ पदथी,
करो हाले तेथी [४]ग्रहगण [५]नभे पीडित अती; ।
जटा छूटी [६]वाग्ये प्रचलित बने स्वर्ग बहुरे !
प्रभूता को टाणे प्रतिकुळ थई जायज खरे !! १६

नभे व्याप्या तारा-गणथि उजळां निर्मळ फिणो,
जणाये ते व्हेळो शिर, टपकता बिंदुथि झिणो; ।
जग [७]द्वीपाकारे जलधि फरते मालुम पडे,
महीमानी जाणूं तनु तम तणी ते गुण वडे. १७

चडाव्यां छे [८]चक्रो रवि [९]शशि तणा पृथ्वि-रथने,
धर्यो मेरु [१०]चापे हरिशर विधी सारथि बने, ।

છો પણ પગના ધણકારાથી પોતાની હયાતી માટે પૃથ્વી બિયે છે.
૪ ગ્રહોનો સમૂહ ૫ આકાશે. ૬ વાગવાથી ૭ બેટના આકારે. ૮
પૈડાં ૯ ચંદ્ર ૧૦ ધનુષ્ય.

दिधक्षोस्ते कोऽयं त्रिपुरतृणमाडंबरविधि--
र्विधेयैः क्रीडंत्यो न खलु परतंत्रा प्रभुधियः १८

हरिस्ते साहस्रं कमलबलिमाधाय पदयो--
र्यदेकोने तस्मिन्निजमुदहरन्नेत्रकमलम्।
गतो भक्त्युद्रेकः परिणतिमसौ चक्रवपुषा
त्रयाणां रक्षायै त्रिपुरहर! जागर्त्ति जगताम्. १९

क्रतौ सुप्ते जाग्रत्त्वमसि फलयोगे क्रतुमताम्
क्व कर्म प्रध्वस्तं फलति पुरुषाराधनमृते।
अतस्त्वां संप्रेक्ष्य क्रतुषु फलदानप्रतिभुवम्
श्रुतौ श्रद्धां बध्वा दृढपरिकरः कर्मसु जनः २०

क्रियादक्षो दक्षः क्रतुपतिरधीशस्तनुभृता
मृषीणामार्त्विज्यं शरणद! सदस्याः सुरगणाः।
क्रतुभ्रंशस्त्वत्तः क्रतुफलविधानव्यसनिनो--
ध्रुवं कर्त्तुः श्रद्धा विधुरमभिचाराय हि मखाः २१

૧ ત્રિપુરરૂપી તણખલાને ૨ બુદ્ધિ ૩ તત્પર, સાવધ ૪ નાશ થયેલાં કર્મો. ૫ આ ઠાકાર, મોટા પુરૂષની આરાધના વિના.

करी शूं तैयारी [१]त्रिपुर तृणने दग्ध करवा,

नथी स्वाधीनोथी परवश [२]मती तारि रमवा. १८

तमारी पूजामां हरि कमळ हज्जार चरणे—

चडावे, सां ओछूं थयुं कमळ, दे सां नयनने, ।

खरी आ भक्तीथी तरत हरिने चक्र मळियूं.

त्रिलोकी रक्षार्थे त्रिपुरहर! जे [३]जागृत रह्यूं. १९

थया पूरा यज्ञो पछि पण फळोछो झट घणा,

फळे शूं [४]हत्कर्मो [५]प्रमुख--पुरुषाराधन विना? ।

खरे! ते माटे जी! गणि सु फळ देनारज तमो,

श्रुतीना विश्वासे जन नित करे यज्ञ करमो. २०

[६]क्रियाडाह्यो [७]दक्ष, [८]क्रतुपति हता ईश्वर [९]स्वता,

ऋषीयो ऋत्वीजो, सुरवर सभाना जन हता. ।

कर्यो [१०]यज्ञध्वंस [११]क्रतुसुफळदाता हर! तमे,

करे श्रद्धा पाखी [१२]मख निज तणो नाशज बने २१.

---

૬ ક્રિયામાં ડાહ્યા. ૭ દક્ષ પ્રજાપતી ૮ યજ્ઞના સ્વામી. ૯ પોતે ૧૦ યજ્ઞનો નાશ. ૧૧ યજ્ઞનુ સારૂં ફળ આપવા વાળા. ૧૨ યજ્ઞ

प्रजानाथं नाथ ! प्रसभमभिकं स्वां दुहितरम्

गतं रोहिद्भूतां रिरमयिषुमृष्यस्य वपुषा ।

धनुष्पाणेर्यातं दिवमपि सपत्राकृतममुं

त्रसंतं तेऽद्यापि सजति न मृगव्याधरभसः २२

स्वलावण्याशंसा धृतधनुषमन्हाय तृणव--

त्पुरः प्लुष्टं दृष्ट्वा पुरमथन ! पुष्पायुधमपि ।

यदि स्त्रैणं देवी यमनिरत ! देहार्द्धघटना--

दवैति त्वामद्धा बत ! वरद ! मुग्धा युवतयः !! २३

स्मशानेष्वाक्रीडा स्मरहर ! पिशाचाः सहचरा

श्चिताभस्मालेपः स्रगपि नृकरोटीपरिकरः ।

अमंगल्यं शीलं तव भवतु नामैवमखिलम्

तथापि स्मर्तॄणां वरद ! परमं मंगलमसि

मनःप्रत्यक्चित्ते सविधमविधायात्तमरुतः

---

૧ કામ વશ ૨ બ્રહ્મા. ૩ પીછાં સહિત. ૪ આદ્રા નક્ષત્રરૂપ શંકર ૫ મૃગનક્ષત્ર રૂપ બ્રહ્મા. ૬ પાર્વતીજી. ૭ મન સંયમ કરવાવાળા.

मृगी थातां कन्या [1]स्मरवश [2]विरिंची मृग बनी
गया वांसे स्वर्गे रमण करवा बुद्धि उपनी. ।
तमे मार्यूं बाण [3]सांपिछ रह्युं तेना शरिरमां
नहीं मूके [4]आर्द्रा हजि [5]मृग तणी केड नभमां. २२

'[6]उमाना सौन्दर्ये वश करिश' धारी धनुषने
चडावे सां दृष्टे [7]यमनिरत! बाळ्यो [8]मदनने
छतां जोतां [9]अंबा "निज अरध अंगे हर धरे"
घरे जो ए फांको गणवि [10]युवतीयो मुरख रे! २३

श्मशानोमां क्रीडा तम तणि, भुतो साथ सघळे,
चिताभस्मो भूंसो, नरशिरनि माळा धरि गळे; ।
तमे राखोछो ए कदि बधुं [11]अमंगलयज कने,
तथापी भक्तोने वरद! अति छो मंगळ तमे. २४

[12]मनोवृत्ती चित्ते धरि [13]सविध [14]प्राणाऽनिल [15]यम्या

---

૮ કામ. ૯ પાર્વતીજી. ૧૦ સ્ત્રિયો. ૧૧ મંગળ, રૂડું નહિં તે. ૧૨ મનનો દોર, મોખ, ૧૩ વિધિ સહિત, ૧૪ પ્રાણ વાયૂ. ૧૫ રૂંધ્યા.

प्रहृष्यद्रोमाणः प्रमदसलिलोत्संगितद्दशः ।
यदालोक्यालह्लादं -ह्रद इव निमज्यामृतमये
दधत्यंत स्तत्वं किमपि यमिनस्तत्किल भवान् २५
"त्वमर्कस्त्वं सोमस्त्वमसि पवनस्त्वं हुतवह"
" स्त्वमापस्त्वं व्योम त्वमु धरणिरात्मा
त्वमिति च। "
परिच्छिन्नामेवं त्वयि परिणता बिभ्रति गिरम्
न विद्मस्तत्तत्त्वं वयमिह तु 'यत्त्वं न भवसि' २६
त्रयीं तिस्रोवृत्ती स्त्रिभुवनमथो त्रीनपिसुरा
नकाराद्यैर्वर्णैस्त्रिभिरभिदधत्तीर्णविकृति ।
तुरीयं ते धामध्वनिभिरवरुंधानमणुभिः
समस्तव्यस्तं त्वांशरणद! गृणात्योमिति पदम् २७
भवः, शर्वो, रुद्रः, पशुपति, रथोग्रः, सह महां-
स्तथा भीमे, शानाविति यदभिधानाष्टकमिदम् ।

---

१ આંખોમાં હર્ષનાં આંસુ રમિ રહ્યાં છે. ૨ સૂર્ય ૩ ચંદ્ર ૪ પાકેલી બુદ્ધિ વાળાયે, ૫ જાગૃતી, સ્વપ્ન અને સુષુપ્તી. ૬ 'અ'થી શરૂ કરી

रुवांडांओ जेना खिलि, [1]नयन हर्षाश्रु सु रम्या; ।
सु योगी जे तत्त्व बुझि अमृत कुंडे ज्यम रमे,
रुडामांहीं रूडूं त्रिपुरहर! ते तत्त्वज तमे. २५

"तमे [2]भानूं, [3]इन्दू, पवन, अगनी छो, जळ तमे;"
"तमे छो आकाश, पृथिवि, वळि आत्मा पण तमे;" ।
भले एवी रीते दिल धर्युं [4]परीपक्वमतिये,
'तमे ना हो' एवूं कदि नहिं अमे तत्त्व बुझियें. २६

त्रिवेद [5]तीवृत्ती त्रिभुवन तथा देव त्रण ने
[6]अकारादी वर्ण त्रणथि करि ॐकारज बने.
जणावे जे [7]सूक्ष्म [8]ध्वनिथि तुज चोथा स्वरुपने,
पिछानावे [9]व्यस्त—सकळरुप! ते ॐपद तने. २७

महा, रुद्रे, शानो, ऽग्र, भिम, भव, शर्वः, पशुपती
तमारा नामोनूं [10]सुफळप्रद ते अष्टक श्रुती—

એટલે "અ, ઉ, મ્" થી થયેલ ૐકાર. ૭ અણુ સમઝીણું. ૮ શબ્દ. ૯ વ્યસ્ત સમસ્ત રૂપ હે શંકર! ૧૦ સારૂં ફળ આપનાર.

अमुष्मिन्प्रत्येकं प्रविचरति देव! श्रुतिरपि
प्रियायास्मै धाम्ने प्रणिहितनमस्योऽस्मि भवते. २८

नमो नेदिष्ठाय प्रियदव! दविष्ठाय च नमो—
नमः क्षोदिष्ठाय स्मरहर! महिष्ठाय च नमः।
नमो वर्षिष्ठाय त्रिनयन! यविष्ठाय च नमो—
नमः सर्वस्मै ते तदिदमिति शर्वाय च नमः २९

हरिणी वृत्तम्.

बहल रजसे विश्वोत्पत्तौ भवाय नमो नमः
प्रबलतमसे तत्संहारे हराय नमो नमः।
जनसुखकृते सत्त्वोद्रिक्तौ मृडाय नमो नमः
प्रमहसि पदे निस्त्रैगुण्ये शिवाय नमो नमः ३०

---

૧ નજીકમાં નજીક ૨ વ્હાલાઓનું ક્રીડાવન ૩ દૂરમાં દુર, ૪ ન્હાનામાં ન્હાના. ૫ કામને મારનાર ૬ મોટામાં મોટાં, ૭ વૃદ્ધમાં વૃદ્ધ. ૮ ત્રણ નેત્રવાળા. ૯ જુવાનમાં જુવાન. ૧૦ સર્વમાં આત્મ-

गणे छे सिद्धांत प्रगट महिमा जाय न कह्यो.

तमो एवा, तेना प्रिय स्वरुपने हूं नमि रह्यो. २८

नमूं हे [1]नेदिष्ठा! [2]प्रियदव! [3]दविष्ठा! तुज नमूं,

नमूं हे [4]क्षोदिष्ठा! [5]स्मरहर! [6]महिष्ठा! तुज नमूं;।

नमूं हे [7]वर्षिष्ठा! [8]त्रिनयन! [9]यविष्ठा! तुज नमूं,

नमूं हे [10]सर्वात्मा! अति दिन हुं [11]शर्वा! तुज नमूं. २९

हरिणी वृत्त.

सृजछ [12]रजने योगे सृष्टी, [13]भवा! तुज हूं नमूं,

हणछ [14]तमने योगे [15]हंता [16]हरा! तुज हूं नमूं;

जन सुखि करे [17]सत्वे माटे [18]मृडा! तुज हूं नमूं.

त्रिगुणथी जुदो तूं [19]तेजोऽब्धी शिवा! तुज हूं नमूं. ३०

રૂપ. ૧૧ શિવ. ૧૨ રજો ગુણથી ૧૩ બ્રહ્મા રૂપ શંકર. ૧૪ તમો ગુંણથી. ૧૫-૧૬ રૂદ્ર રૂપ શંકર. ૧૭ સત્વગુણથી. ૧૮ વિષ્ણુરૂપ શાંકર. ૧૯ તેજનો સમુદ્ર

मालिनी वृत्तम्.

कुशपरिणति चेतः क्लेशवश्यं क चेदं !
क च तव गुणसीमोल्लंघिनी शश्वदृद्धिः
इति चकितममंदीकृत्य मां भक्तिराधा—
द्वरद ! चरणयोस्ते वाक्यपुष्पोपहारम् ३१

असितगिरिसमं स्यात्कज्जलं सिंधुपात्रे,
सुरतरुवरशाखा लेखनी पत्रमुर्वी
लिखति यदि गृहीत्वा शारदा सार्वकालं
तदपि तव गुणानामीश ! पारं न याति ३२

असुरसुरमुनींद्रैरर्चितस्येन्दुमौले--
र्ग्रथितगुणमहिम्नो निर्गुणस्येश्वरस्य ।
सकलगुणवरिष्ठः पुष्पदन्ताभिधानो-
रुचिरमलघुवृत्तैः स्तोत्रमेतच्चकार ३३

अहरहरनवद्यं धूर्जटेः स्तोत्रमेतत
पठति परमभक्त्या शुद्धचित्तः पुमान्यः ।

---

१ घणुं सांकडुं २ समुद्र ३ कल्पवृक्ष ४ पृथ्वी ५ शंकर

मालिनी वृत्त.

अति [१]कृष मन मारूं क्लेशने वश्य ते क्यां !
अकळ गुण तमारा, पारने पामवूं क्यां !!
भयभित थउं छूं ते कारणे भक्तिये आ—
वरद ! तम पदोमां वाणिपष्पो चडाव्यां. ३१

निलगिरि तणि शाही [२]सिंधुनी दोत स्वामी !
कलम [३]सुरतरूनी डाळय, [४]भूपत्र नामी--
ग्रहण करि लखे जो शारदा सर्व काळे,
तदपि तुज गुणोनो पार नावे विशाळे ३२

असुर सुर मुनीन्द्रे [५]इन्दुमौली पुज्या छे,
[६]नगुणगुण [७]महिम्नस्तोत्रमां वर्णव्या छे; ।
शुभ गुणियल डाह्या पुष्पदन्ते नमीने,
अति सरस रच्यूं आ दीर्घ छन्दे करीने. ३३

नित नित निरदोष स्तोत्र शंभूनुं भावे,
मनुष कदी भणे जो शुद्ध चित्त स्वभावे;।

---

૬ નિરગુણના ગુણ. ૭ આ મહિમાના સ્તોત્રમાં.

स भवति शिवलोके रुद्रतुल्यस्तथाऽत्र
प्रचुरतरधनायुः पुत्रवान्कीर्त्तिमांश्च. ३४

अनुष्टुप् वृत्तम्.

महेशान्नापरो देवो, महिम्नो नापरा स्तुतिः
अघोरान्नापरो मंत्रो नास्ति तत्त्वं गुरोः परम् ३५
दीक्षा, दानं, तपस्तीर्थं, ज्ञानं, यागादिकाः क्रियाः
महिम्नस्तव पाठस्य कलां नार्हंति षोडशीम् ३६

मालिनी वृत्तम्.

कुसुमदशननामा सर्वगंधर्वराजः
शिशुशशिधरमौलेर्देवदेवस्य दासः
स गुरुनिजमहिम्नो भ्रष्टएवास्य रोषात्
स्तवनमिदमकार्षीद्दिव्यदिव्यं महिम्नः ३७
सुरवरमुनिपूज्यं स्वर्गमोक्षैकहेतुं

---

૧ લાંબી આવરદા. ૨ રૂદ્રગણુની પેઠે. ૩ શંકરના ધામમાં. ૪ બાળ ચંદ્રને ધારણ કરનાર શંકર. ૫ પુષ્પદન્ત નામનાં ગંધર્વના

घणुंज धन [1]चिरायु पुत्र ने कीर्त्ति पामे,
पुनित थइ रहे ते [2]रुद्रव [3]शंभुधामे. २४

अनुष्टुप् वृत्त.

महेशथी नथी देव, को स्तुती न महिम्नथी,
अघोरथी नथी मंत्र, गुरुथी तत्व को नथी. २५
दीक्षा, दान, तपो, तीर्थो, ज्ञान, यज्ञादि कर्म ए,
महिम्नस्तोत्रनी साथे कळा सोळमि ना लहे. २६

मालिनी वृत्त.

[4]शिशुशशिधर केरा दास पुत्र प्रमाणे,
[5]कुसुमदशन नामे सर्व गंधर्वराणे;—
शिवनि करडि दृष्टे [6]भ्रांत थातांज वारं,
स्तुति शिवमहिमानी कीध तेणे उदार. २७
[7]सुरवरमुनिवन्द्य [8]स्वर्गमोक्षाऽर्थकारी,

રાતગે. ૬ ચુક પડતાં. ૭ દેવ અને મુનિયોને પૂજવા યોગ્ય, ૮ સ્વર્ગ અને મોક્ષ આપનાર,

पठति यदि मनुष्यः प्रांजलिर्नान्यचेताः ।
व्रजति शिवसमीपं किन्नरैस्तूयमानः
स्तवनमिदममोघं पुष्पदन्तप्रणीतम् ३८

वसंततिलका वृत्तम्.

श्रीपुष्पदन्तमुखपंकजनिर्गतेन
स्तोत्रेण किल्बिषहरेण हरप्रियेण ।
कंठस्थितेन पठितेन समाहितेन
सुप्रीणितो भवति भूतपतिर्महेशः ३९

अनष्टुप् वृत्तम्.

इत्येषा वाङ्मयी पूजा, शिवशंकर पादयोः ।
अर्पिता तेन मे देवः, प्रीयतां च सदाशिवः ४०

इतिश्री पुष्पदन्तविरचितं महिम्नस्तोत्रं
संपूर्णम्
श्रीसांबसदाशिवार्पणमस्तु शुभं भवतु.

१ પુષ્પદન્તના મુખ કમળમાંથી. ૨ પાપને હરવાવાળુ. ૩ ભૂ.

स्तुति सफळ किधी छे पुष्पदन्तेज सारी; ।
मनुप कदि भणे जो हाथ जोडी निरांते,
शिव समिप सिधावे किन्नरोए गवाते. ३८

वसंत तिलका वृत्त.

श्री पुष्पदन्त [1]मुखपद्मथि नीकळ्यूं जे,
आ स्तोत्र [2]पापहर ईश्वरने गम्यूं जे; ।
निश्चिंत थै करि मुखे भणतां हमेश,
थाये प्रसन्न नकि [3]भूतपती महेश. ३९

अनुष्टुप् वृत्त.

आ वाणिरूप सत्पूजा शिव-चर्णे शिवात्मजे
अर्पी सदाशिवा! माटे सदा [4]शिवद तूं थजे. ४०

इतिश्री रामचंद्र विरचितं गुर्ज्जरी महिम्नस्तोत्रं संपूर्णम्.

श्रीसांबसदाशिवार्पणमस्तु । शुभं भवतु.

તેોના સ્વામી શંકર. ૪ કલ્યાણ આપનાર.

જાહેર ખબર.

આજ કર્તાના બનાવેલાં નીચે જણાવેલાં સમશ્લોકી ભાષાંતરો છપાવી પ્રસિદ્ધિમાં આણવાનું ધાર્યું છે.

તેની કિંમત આ પ્રમાણે છે.

નામ	આગળથી ગ્રાહક થવાની કીંમત	પાછળથી કીંમત.
સમશ્લોકી ભગવદ્ગીતા.	૧—૮—૦	૧—૧૨—૦
" ભર્તૃહરીના નીતી અને વૈરાગ્યશતકો.	૦—૮—૦	૦—૧૨—૦
" ગંગા લહરી.	૦—૩—૦	૦—૪—૦
" ગોપિકા ગીત.	૦—૧—૦	૦—૧—૬

પોસ્ટેજ તે ઉપરાંત સમજવું. તા. ૨૨-૭-૯૯.

બળવંતરાવ રામચંદ્ર જુન્નરકર.

ઉમરડા થાણદાર.

વઢવાણ કાંપ થઈ ઉમરડા.

આ મહિમ્ન સ્તોત્ર નીચે લખેલા ઠેકાણે મળશે.

ઉમરડા—પ્રસિદ્ધકર્ત્તા.

ધ્રાંગધ્રાં—પ્રસિદ્ધકર્ત્તા કેશવરાવ રામચંદ્ર કોઠારના ઉપરી તથા બુકસેલર ઠકર નરસી જીવા.

અમદાવાદ—ઘણાખરા બુકસેલરો.

મુંબઈ—પંડિત જેષ્ટારામ મુકુંદજી.

રાજકોટ—કાગદી પુરશોત્તમ પરમાણંદ.